

Overweging bij Lucas 10:1-20, zondag 26 juni 2022

In de evangeliën wordt heel wat afgereisd.
Eigenlijk is Jezus steeds onderweg. Zeker bij de evangelist Lucas.
Hij reist met ontferming bewogen langs dorpen en steden.
Hij leert, hij troost, hij bemoedigt en hij geneest.

Vandaag horen we dat hij 72 mensen de opdracht geeft om op diezelfde manier op reis te gaan. In zijn voetspoor.
Lucas blik hier vooruit.
We krijgen, net als bij een film, een preview.
Hij oefent alvast met zijn toehoorders, met ons, voor later.
Met die ruim 70 mensen die met vreugde en vrede op weg gaan
laat hij ons de beweging zien, die ontstaat en groeit na Pinksteren.

Mensen, één van hart en één van Geest, die vertrouwen op het koninkrijk dat Jezus verkondigt.
Mensen die met ziel en zaligheid hun levensweg aanpassen aan die weg, zonder reserves.
Uiteindelijk zal het een wereldwijde beweging worden, waarvan ook wij deel uitmaken.

Zeventig is het getal voor de volken.
Het zijn er bij Lucas zelfs meer dan zeventig.
In hoofdstuk 9 heeft hij nog maar net verteld over mensen, die de een na de ander afhaken.
En nu zijn er meer dan genoeg, het is een en al overvloed.
Wat een bemoedigende vooruitblik.

De missie van de 72 is:
het in woorden en daden zichtbaar maken van het koninkrijk van God. Vrucht dragen door
onderweg te troosten, te bemoedigen en te genezen en zo te helpen bij de oogst.
Dat kan en mag niet samengaan met wat voor vertoon van macht of statussymbolen dan ook.
Er mag niks tussen jou en de ander instaan wat in de weg kan zitten.
Want er staat veel op het spel.

En daarom, in de termen van die tijd, geen geldbuidel, geen reistas, geen sandalen en zeker geen
uitwisseling van allerlei formaliteiten of beleefdheidsbezoekjes onderweg.
Dat gaat allemaal ten koste van betrokkenheid bij de wereld en bij de ander.
Het leidt alleen maar af, van dat waar je voor komt: de uitwisseling van 'vrede'.

Wie veel meesjouwt op zijn reis door het leven verliest vaart.
Wie wat achter zich kan laten, hoezeer je dat ook op jezelf moet bevechten,
veert op, lichtvoetiger en houdt adem over,
handen om te groeten, een schouder om te delen,
een arm voor een oververmoeide.

Daar gaan ze dan, de 72.
Op blote voeten, geen rugzak, geen flesje water, geen smartphone, alleen een vredesgroet.
Weerloos als lammeren, zegt Lucas. Zonder verdediging.
Volledig aangewezen op de gastvrijheid van anderen.
En volledig aangewezen op de Ander, de Eeuwige, de Heer van de oogst.

Op het feest van Sint Lucas de Evangelist, in oktober, wordt vanouds dit eerste deel van Lucas 10
gelezen.
Over de opdracht om volledig afhankelijk van de Eeuwige,
- en van de mensen die je onderweg ontmoet -
vrede te brengen, in ieder huis dat jou wil ontvangen.

In al haar wijsheid vond de kerk blijkbaar dat juist deze vredesmissie precies goed samenvatte waar het Lucas om gaat.

In het gebed waarmee de Lucas-zondag in de r.k kerk begint hoor je daar iets van terug:

'Eeuwige,

Gij hebt de heilige Lucas uitverkoren om in woord en geschrift het mysterie te openbaren van uw liefde tot de armen.

Wij vragen U dat allen die – net als hij – in uw Naam op weg zijn gegaan één zijn van hart en één van geest, en dat alle volken uw vrede mogen aanschouwen.'

Alle volken, de 72 staan voor hen symbool.

Zij zijn het begin.

En over de beweging die zij op gang brengen schrijft Lucas een vervolgboek. De Handelingen van de Apostelen.

En ook van dat boek maakt hij één groot reisverhaal.

Niet voor niets noemt hij daarin de volgelingen van Jezus, 'mensen van de weg'.

Hij schetst hen niet als aanhangers van een grootse indrukwekkende leer, filosofische stroming, of religie.

Nee, hij schetst hen als mensen die - onderweg in het leven -

het lef hebben om bij elkaar aan te kloppen,

elkaar de vrede van Christus toe te wensen,

brood uit de hemel te delen en samen wijn van de vreugde te drinken.

Zoals ook wij vandaag doen.

Als voorproefje van het koninkrijk.

Mensen, die daarna weer verder gaan op hun pad.

Om bij een volgend huis aan te kloppen.

Elke dag opnieuw kunnen we elkaar met vrede begroeten.

Jezus stuurt de 72 twee aan twee op weg.

Ze staan er niet alleen voor.

Ze hebben een maatje, een buddy, iemand om mee uit te wisselen, op terug te vallen.

En meer nog: Jezus zelf reist met hen mee.

'Wie jullie hoort, hoort mij', zegt hij.

Ik zal er bij zijn, op al jullie wegen.

Vertrouw daar op.

'Waar jullie ook binnegaan, zegt eerst: Vrede aan dit huis.

Geneest de zieken, die er zijn, en zeg hen dat het koningschap van God nabij gekomen is.'

Vrede gaat in de Bijbel over heelheid.

Elkaar begroeten met de vrede van Christus is elkaar toewensen dat jij als mens mag helen,

mag genezen van wat jou verscheurt,

van wat je iedere keer weer onderuithaalt,

van wat jou zo kan belemmeren dat het je beperkt in wie je kan zijn.

Als je elkaar met vrede begroet zie je in de ander die 'hele' mens al.

De 72 oefenen dat op hun reis.

En wij oefenen het vandaag door brood en wijn te delen.

Oefening baart kunst.

In de missie van de 72 zit ontspanning en wijsheid.

Missie of missionair zijn woorden die soms worden geassocieerd met 'opdringerigheid' of een voet tussen de deur zien te krijgen.

Maar de missie, die Jezus meegeeft is allesbehalve drammerig.
Het gaat niet om slikken of stikken, maar om vrede en vreugde.
Als ze ergens niet welkom zijn, schudden ze het stof van hun voeten en trekken verder.
Zonder kwaad te worden, zonder zich gekwetst te voelen.
Het gaat ook niet om kwantiteit, om het bereiken van het ene na het andere adres,
maar om tijd en aandacht voor elkaar.
Ga dan ook niet haastig van het ene naar het andere huis, zegt Jezus. Blijf in het huis waar je
ontvangen bent, etend en drinkend van wat je wordt voorgezet, zonder je zorgen te maken over de
vraag of dat eten rein is of onrein.
Geniet van wat je wordt aangeboden: want je bent het waard om niet alleen te geven, maar ook te
ontvangen.

'De 72 keerden vol vreugde terug en zeiden: Heer, zelfs de demonen onderwerpen zich aan ons bij
het horen van uw naam.'

Een sleutelzin.
Je handelt in zijn naam, niet uit jouw eigen naam.
Je vertelt over het koninkrijk van God, niet over jouw koninkrijk.
Je wenst elkaar de vrede van Christus.
Dat is wat anders dan jouw persoonlijke wensen.
Dit houdt je met beide benen op de grond.
Dit behoedt je voor zelfoverschatting,
en gelukkig ook voor overspannenheid, voor het idee dat alles van jou afhangt.

Vertrouw er maar op dat de Geest van God waait bij het gaan van de weg.
Maar de weg is niet afhankelijk van jouw geestkracht.
Je mag er gerust doorheen zitten, het niet meer weten, afhaken,
stil vallen en het dan weer oppakken.
Een afhankelijkheid van de Eeuwige die helend is,
die vrijheid geeft.

Ga maar, richt je voeten op de weg van de vrede,
maar weet ook, hoe vreemd dat ook mag klinken, dat de vrede al aangebroken is.
Dat je daarop mag vertrouwen benadrukt Lucas tot slot met de volgende woorden van Jezus:

'Ik heb Satan als een lichtflits uit de hemel zien vallen.'

Dat betekent: de macht van het kwaad is al lang onttroond.
Het heeft geen plaats in de hemel, zo ook niet op aarde.

Van dat wonderlijke verhaal, van dat geloof, maken wij onderdeel uit.
We zijn niet overgeleverd aan alleen ons eigen persoonlijke levensverhaal met al zijn ups en
downs.
We zijn ook geen gevangenen van alle stemmen, in de wereld om ons heen, die om het hardst
schreeuwen en voor je het weet al onze aandacht opeisen.
Wat een zegen!

Leven is een tijdlang werken aan de weg, schreef iemand.
Een brug bouwen over het water,
rovers en duivels verjagen,
waken en bidden met zieken,
doden begraven bij de kapel.

Bergen beklimmen, waden door rivieren,
bloemen plukken bij maanlicht,

dwalen door eenzaamheden en woestijnen,
een kaars branden tegen de storm,
oplopen met anderen, hen dragen of gedragen worden,
brood delen en vieren in de nacht.

En tegen alle mensen van die weg, tegen de 72 die bij hem terugkeren, tegen ons, zegt Jezus tot slot:

'Verheug je erover dat jouw naam is opgetekend in de hemel.'

Op de plek waar hemel en aarde elkaar raken,
waar recht en vrede samengaan,
zal hij er zijn
of zij
die je aanraakt
en zegt: 'Ik zal er zijn voor jou'.
Een nieuwe mens zal uit jou opstaan.

Moge het zo zijn. Amen.

ds. Hanna van Dorssen